

DOĞALGAZ POLİTİKALARININ POZİTİF YÖNÜ

ÖZET:

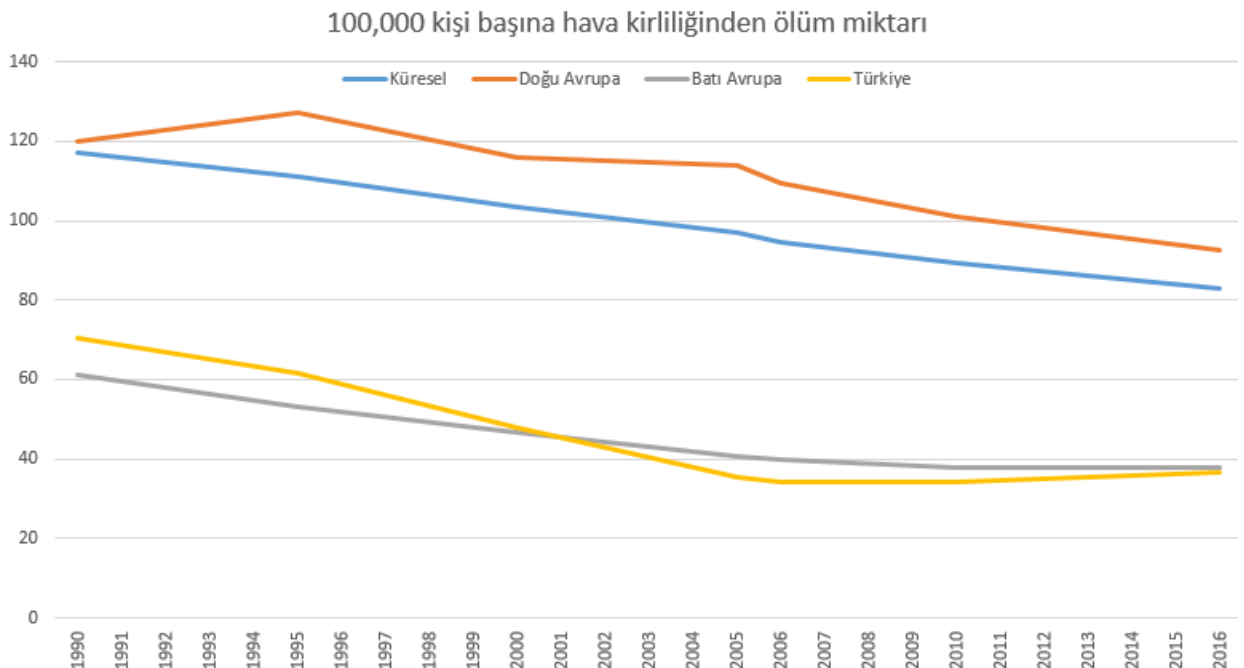
Dünyanın birçok ülkesinde hava kalitesinden dolayı doğalgaza geçiş konuşulurken Türkiye'nin bu geçişi 1990 ve 2000'lerin başında tamamlamış olması istatistiklere çarpıcı şekilde yansımıştır. Gerek hava kirliliği, gerek katı yakıt yakılmasından dolayı ev içi ve diğer çevresel risklerden kaynaklanan ölümlerde ciddi bir düşüş olmuştur. Türkiye'de tek başına hava kalitesine etki eden en önemli faktör muhtemelen doğalgazın şehirlerde kullanımının arttırılmasıdır. Bu sayede geçen yıllar içinde birçok insanın yaşam kalitesi artmış ve sayısız yaşam kurtarılmıştır.

YÖNTEM:

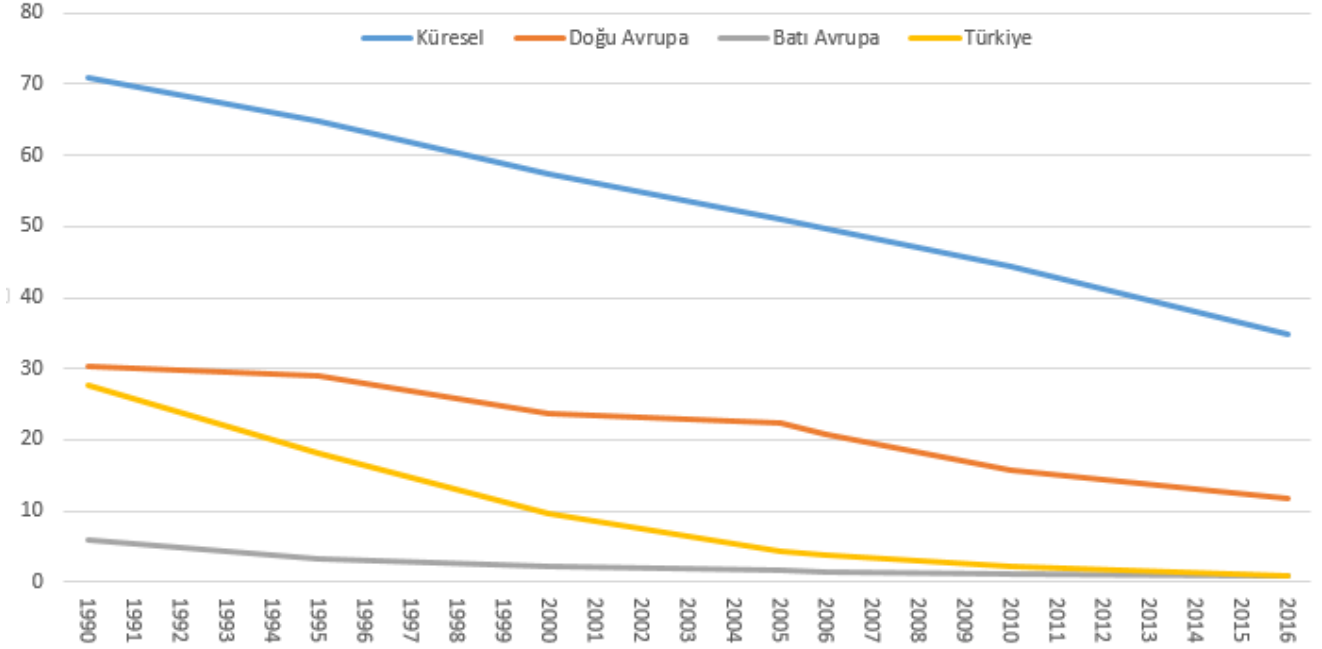
Washington Üniversitesi bünyesindeki Sağlık Metrikleri ve Değerlendirme Enstitüsü'nün (IHME)'nin veri setlerinden ölüm oranları ve riskleri kullanılmıştır. Veriler [Global Burden of Disease görselleme aracı ile](#) çekilmiştir.

ANALİZ:

100,000 kişi başına hava kirliliğinden ölüm miktarına baktığımızda, Türkiye'nin 1990'lardan sonra doğalgazın artması ile hızla Batı Avrupa'dan da daha başarılı bir performans izlediği görülecektir. Türkiye'de 1990'da 70 olan 100,000 kişide ölüm rakamı, 2000'de Batı Avrupa'yı yakalamış ve 2016'da 36,5 olarak görülmüştür. Batı Avrupa ise 38'de kalmıştır. Türkiye'de hava kirliliğinden kaynaklanan ölümlerde 2010'dan 2016'ya kadar çok hafif bir artış olmasının sebebi net olmamakla birlikte, dizel araçların artması incelenmesi gereken faktörlerdendir.

Katı yakıt yakılmasından kaynaklı hava kirliliği (100,000 kişi başına ölüm sayısı)

Olayın neden dizel kaynaklı olabileceğinin belirtisi de hava kirliliği ölüm endeksinin alt bileşenlerinden birinde "evde katı yakıt yakılması" kaynaklı verilen istatistiktir. Söz konusu istatistik çok hızlı bir şekilde 2010'daki 2.18 rakamından 2016'da 0.97 rakamına düşmüştür. Batı Avrupa'da bu rakam 2016 için 0.92'dir.

SONUÇ:

Londra'da, Çin'de, Hindistan'da hava kirliliği yaşanırken, Türkiye bunun göreceli kalmasındaki en önemli faktör büyük şehirlerdeki doğalgaz penetrasyonudur. Hem haneler hem de sanayiler doğalgaz kullanımını arttırmıştır. Burada devletin doğalgaz fiyatlarını makul, erişilebilir ve güvenilir hale getirmesinin de etkisi vardır. Doğalgaz kullanımının şehir ve sanayilerde yaygınlaştırılması Türkiye'nin en büyük sağlıklı yaşam hamlelerinden biri olarak da görülebilir.

İki grafik arasında düşündürücü olan, toplam hava kirliliği ölümlerinde evlerdeki is-duman-zehirlenme kaynaklı ölüm hızının hızla düşmeye devam etmesine rağmen, tüm hava kirliliğinin 2010'dan bu yana nispeten yatay seyretmesidir. Burada da ulaştırma politikalarına bakılması faydalı olabilir. Doğalgazın Türkiye'deki havaya etkisine değinmeye devam edeceğiz.